

17. søndag efter trinitatis

Engang på en sabbat var Jesus kommet ind for at spise hos en af de ledende farisæere, og de sad og holdt øje med ham. Da stod der foran ham en mand, som led af vand i kroppen, og Jesus spurgte de lovkyndige og farisæerne: »Er det tilladt at helbrede på sabbatten eller ej?« Men de sagde ingenting. Så rørte han ved manden og helbredte ham og lod ham gå. Derpå sagde han til dem: »Hvis en af jer har en søn eller en okse, som falder i en brønd, vil han så ikke straks trække dem op, selv om det er på en sabbat?« Det kunne de ikke svare på.

Da Jesus lagde mærke til, hvordan de indbudte udvalgte sig de øverste pladser ved bordet, fortalte han dem en lignelse: »Når du bliver indbudt til et bryllup, så sæt dig ikke øverst ved bordet. Måske er der indbudt en, der er fornemmere end du, og så kommer han, der har indbudt jer begge, og siger til dig: Giv ham din plads! Så må du med skam indtage den nederste plads. Nej, når du bliver indbudt, gå da hen og sæt dig på den nederste plads, så, at han, der indbød dig, kan komme og sige: Min ven, sæt dig højere op! Så bliver du hædret i alle gæsternes påsyn. For enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.«

Luk. 14,1-11

Om sabbatsbud og en bordplan

MOGENS G JENSEN

Tanken

For jøderne var sabbatsbuddet uhyre vigtigt (2. Mos 20,9-10). Overholdelsen af dette bud, var en markør af, hvem man var, nemlig jøde. På Jesu tid havde man opstillet 39 hovedregler for, hvilket arbejde det var tilladt at udføre på en sabbat, og hvad der ikke var tilladt.

Lignelsen om pladserne ved bordet handler om at søge sin egen ære eller at give Gud ære. Ære er et begreb, der fyldte langt mere for en jøde dengang, end det gør for en nutidsdansker. Når man var inviteret til fest hos en ledende farisæer, som Jesus var denne sabbat, var det en ære at sidde så tæt på værten som muligt. Man lå til bords ofte i en hesteskoform. Værten lå som nr. to i rækken, og pladsen til højre for ham var reserveret til værtens bedste ven, mens pladsen til venstre var tiltænkt hædersgæsten. Disse to pladser tildelte værten normalt til hvem, han ville. Resten af pladserne blev fordelt alt efter, hvor gode relationer

man havde til værten. Den, der lå på den nederste plads, havde pligt til at sørge for de andre, medmindre der var tjenestefolk til stede.

Troen

Sabbatten var jødernes hviledag. Den var som et lille glimt af Paradis. Denne ene dag i ugen skulle man hvile og holde fri fra alle forpligtelser og alt arbejde. Denne ene dag skulle man ikke bekymre sig om de jordiske gøremål, men nyde den skabte verden, spise, drikke og være glad. Og den dag skulle man tænke på ham, som engang skabte hele dette vidunderlige univers.

Det var et sådant måltid, Jesus var inviteret til. Her kan han se, hvordan gæsterne sværmer som bier om de bedste pladser. Og det lugter langt væk af 'Se mig, se hvor højt værdsat jeg er i dette hus.' Selv om ære ikke betyder lige så meget i vores samfund, så kan vi sagtens forestille os, hvor pinligt det vil være, hvis vi til et bryllup har sat os ved brudens og brudgommens bord og så diskret bliver bedt om at flytte hen til et andet bord, fordi pladserne ved dette bord er forbeholdt brudeparrets forældre og nærmeste venner. Jesus satte sig altid nederst. Hans liv var tjeneste og kun tjeneste. Et eksempel på dette får vi her, hvor vi ser, at Jesus rejser sig fra det fine sabbatsbord for at bøje sig ned og helbrede en syg og elendig mand med vand i kroppen, også selv om det var sabbat og dermed forbudt at arbejde.

Men nu handler det jo ikke om etikette og god bordskik. Det handler ikke om at få bordplanen til at gå op ved en almindelig fest. Gæsternes æresyge handler derimod om noget langt vigtigere. Det handler om pladserne ved den store fest, Gud engang vil holde i sit Himmerige. Jesus er bange for, at gæsterne gennem deres kamp om de bedste pladser, og deres rigide overholdelse af sabbatsbuddet uden at se bag om budene og forstå, hvad det vigtigste er i forholdet til dit medmenneske og i dit forhold til din Gud, er ved at skrive sig selv ud af Guds bordplan. I begyndelsen var der reserveret plads ved Guds bord til os mennesker. Men da vi mistede fællesskabet med Gud, mistede vi også hæderspladsen ved Guds side. Kun gennem ydmyghed kan vi komme med til fest, siger Jesus. Den ydmyghed det er ikke at være fornem nok til at deltage i Gudsrigets fest. Ydmygheden består i at måtte erkende, at vi ikke kan gøre noget som helst for at få en plads ved bordet i Guds rige. Tvært imod må vi erkende, at hvis vi skal sidde med ved Guds bord, så skyldes det alene en nådesbevisning og ikke os selv. Pladserne til festen er reserveret de ydmyge.

Apostlen Jakob samler en rød tråd i Biblen, når han skriver sådan her: 'Gud står de hovmodige imod, de ydmyge viser han nåde' (Jak 4,6). Det er og har altid

været ydmygende for os, at det alene er Jesus, der med sit blod kan skrive os ind i Guds bordplan igen. Fordi han en gang ydmygt satte sig på den nederste plads, bliver der en plads til os.

At dette har været en central del af den nytestamentlige tro, har vi et vidnesbyrd om i den såkaldte Kristushymne (Fil 2,6-9):

‘han, som havde Guds skikkelse, regnede det ikke for et rov at være lige med Gud, men gav afkald på det, tog en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig; og da han var trådt frem som et menneske, ydmygede han sig og blev lydigh indtil døden, ja, døden på et kors. Derfor har Gud højt ophøjet ham...’

Jesus er den, som har ydmyget sig, og har sat sig på den nederste plads, ingen af os andre har villet indtage, og derfra har Gud højt ophøjet ham og givet ham pladsen ved sin højre hånd.

Der er en sammenhæng mellem uforskyldt at modtage invitationen til festen i Guds rige, og så den måde jeg i øvrigt lever mit liv. For jøderne på Jesu tid burde denne sammenhæng afspejle sig i den måde, de indtog deres pladser på ved sabbatsbordet.

Gad nok vide, hvordan den kommer til udtryk i vores liv. Har Gud mon fået den plads i vort liv, som han fortjener? Han har sat sig på den nederste plads i vores liv, og nu venter han kun på at få tildelt hæderspladsen.

Udfordringen

Har Gud den hædersplads i dit liv, som han med rette kan indtage, eller sætter du dig selv højere end ham?